

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten ¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Agnes, Jan Zwier en 19 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

De Duitse verzoeker Jan Zwier Agnes, genoemd in artikel 1, onder 1, werd in 1926 te Enkhuizen geboren. Hij is in geest en leven Nederlander. Na de beëindiging van zijn studie voor civiel-ingenieur werd hij medio 1953 onder auspiciën van het Ministerie van Buitenlandse Zaken door het Bureau voor Internationale technische hulp uitgezonden naar Marokko. Na een kort verlof in 1955 vertrok hij naar Ghana, waar hij met een onderbreking van september 1956 tot december 1956 toen hij voor studie in de Verenigde Staten van Amerika verbleef, sindsdien heeft gewoond. Verzoeker is werkzaam bij een Nederlands bedrijf en heeft als zodanig ruime inkomsten voor zich en zijn gezin. Adressants echtgenote is Nederlandse van origine.

Selmar Brödel, de Duitse verzoeker genoemd in artikel 1, onder 2, werd in 1933 te Almelo geboren en heeft met uitzondering van februari 1934 tot februari 1935 steeds in ons land gewoond. Hij is opgevoed in een Nederlands pleeggezin en hij voelt zich Nederlander. Verzoeker is gehuwd met een Nederlandse vrouw. Als fabrieksarbeider verdient hij het brood voor zich en de zijnen.

De staatloze verzoeker Albert Josefsson, genoemd in artikel 1, onder 3, werd in 1912 te Rotterdam geboren en heeft steeds in ons land gewoond. Hij is in onze samenleving opgenomen. Verzoekers moeder was Nederlandse van geboorte. Als boekbinder voorziet adressant in zijn onderhoud.

De verzoeker Bohdan Gregorius Karpiak, genoemd in artikel 1, onder 4, werd in 1915 te Lemberg (Polen) geboren en bezit vermoedelijk de Poolse nationaliteit. Sedert 1947 verblijft hij in ons land. Mede door zijn huwelijk met een Nederlandse vrouw kan verzoeker als ingeburgerd worden beschouwd. Als wetenschappelijk hoofdambtenaar aan de Technische Hogeschool te Delft heeft hij regelmatig inkomsten; zijn echtgenote is als arts werkzaam.

In artikel 1, onder 5, wordt voorgedragen de staatloze verzoekster Catharina Maria van der Laan, weduwe van Jacob de Vries. Zij werd in 1893 te Ginneken en Bavel geboren en bezat oorspronkelijk de Nederlandse nationaliteit. In 1920 emigreerde zij naar de Verenigde Staten van Amerika, waar zij in 1945 de Amerikaanse nationaliteit verkreeg. Verzoekster keerde in 1953 naar ons land terug; haar Amerikaanse staatsburgerschap heeft zij inmiddels verloren. Adressante is werkzaam als huishoudster; zij heeft enig inkomen uit vermogen.

De Duitse verzoeker William Heinrich Siegfried Mandl, genoemd in artikel 1, onder 6, werd in 1936 te Amsterdam geboren en heeft daar steeds gewoond. Hij onderscheidt zich niet van een geboren Nederlander. Als constructeur-tekenaar voorziet hij in zijn onderhoud.

Margot Nowak, de Duitse verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 7, is hier te lande geboren en getogen en voelt zich

Nederlandse. Zij groeide op in een Nederlandse omgeving. Als hulp in de huishouding verdient zij het brood.

Jan Slaski, de verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 8, werd in 1923 te Ciswice (Polen) geboren en is van Poolse herkomst. Tijdens de bezetting van zijn geboorteland werd hij gedwongen in Duitsland te gaan werken. Na de bevrijding nam hij als vrijwilliger dienst bij het Amerikaanse leger. Verzoeker kwam in 1947 naar ons land. Mede door zijn huwelijk met een Nederlandse vrouw is hij in onze samenleving opgenomen. Als kantoorbediende voorziet hij in het onderhoud van zich en de zijnen.

De Duitse verzoekster Anna Martha Sturm, genoemd in artikel 1, onder 9, werd in 1910 te Simprechtshausen (Duitsland) geboren en woont sedert 1938 in ons land. Zij kan als ingeburgerd worden beschouwd. Verzoekster behoort tot een congregatie van religieuzen en is als verpleegster werkzaam.

Alle in artikel 2 genoemde verzoekers bezitten de Indonesische nationaliteit. Zij worden, met uitzondering van de verzoeker genoemd onder 1, voor wie zulks geschiedt om hierna te noemen redenen, voor kosteloze naturalisatie voorgedragen, omdat zij ten gevolge van de gewijzigde staatkundige verhoudingen de Nederlandse nationaliteit buiten hun wil hebben verloren.

De verzoeker Henricus Jager, genoemd in artikel 2, onder 1, werd in 1885 te Roosendaal en Nispen (Noordbrabant) geboren. In 1905 trad hij als beroepsmilitair in dienst van de Koninklijke Landmacht; in 1907 ging hij over naar het voormalige Koninklijk Nederlands-Indische Leger, waarbij hij tot zijn pensionering in 1932 dienst deed. In verband met de afwijzing van zijn in 1950 en 1951 gedane verzoeken om overtocht naar Nederland op Rijkskosten, opteerde hij op 10 december 1951 voor de Indonesische nationaliteit, waardoor hij zijn Nederlandschap verloor. In december 1957 repatrieerde verzoeker met zijn echtgenote naar ons land. Gezien adressants leeftijd lijkt het uitgesloten dat hij weder in het arbeidsproces kan worden opgenomen. Hij is dan ook niet in staat het voor naturalisatie wettelijk verschuldigde bedrag te voldoen. Na zijn eventuele naturalisatie zal verzoeker zijn militaire pensioen hier te lande uitbetaald krijgen. Gelet op het vorenstaande komt het de ondergetekende billijk voor deze verzoeker voor kosteloze naturalisatie in aanmerking te doen brengen.

De verzoeker bekend als Johannes Lahia, genoemd in artikel 2, onder 2, werd in 1925 te Minanga (Indonesië) geboren. Van 1947 tot 1952 diende hij vrijwillig bij het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger. In laatstgenoemd jaar kwam verzoeker met zijn gezin naar ons land. Als fabrieksarbeider verdient hij het brood voor zich en de zijnen. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om de positie van verzoeker op het stuk van zijn naam te regelen.

De verzoeker Frans Lekranty, genoemd in artikel 2, onder 3, werd in 1926 op Ambon (Indonesië) geboren en woont sedert 1951 hier te lande. Adressant dient sinds 1944 bij de Koninklijke Marine. Als matroos der 1e klasse heeft hij genoegzame inkomsten voor zich en zijn gezin.

De verzoeker George Willem de Ravallet, genoemd in artikel 2, onder 4, werd in 1915 te Manishardjo (Indonesië) ge-

¹⁾ Zijn met de overige bij deze memorie van toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

boren. Hij diende van 1934 tot 1935 bij de Marine Luchtvaartdienst. Na de soevereiniteitsoverdracht deelde de Hoge Commissaris van het Koninkrijk der Nederlanden te Djakarta aan verzoeker mede, dat hij niet het Nederlandschap bezat, maar dat hij gerechtigd was tot het uitbrengen van een optie voor de Nederlandse nationaliteit. Hiertoe ging adressant over in augustus 1951, waarna hij in het bezit werd gesteld van een Nederlands paspoort. In 1953 echter bleek dat aan de afgelegde optie/verwerpingsverklaring geen rechtsgevolgen konden worden toegekend. Het Nederlandse paspoort werd ingehouden, maar adressant diende terstond een verzoek om naturalisatie in. Aangezien verzoeker zich niet meer in zijn geboorteland thuis voelde, emigreerde hij in 1955 op een Indonesisch vreemdelingenpaspoort naar Brazilië. Ondanks zijn verblijf in den vreemde bleef verzoeker zich Nederlander gevoelen. Als kapper en restauranthouder voorziet hij in het onderhoud van zich en de zijnen. Gelet op de bijzondere omstandigheden meent de ondergetekende dat er aanleiding aanwezig is om de betrokkene met afwijking van de wettelijke verblijfstermijn voor naturalisatie in aanmerking te doen brengen.

In artikel 2, onder 5 wordt voorgedragen de verzoekster Rubeka Dolfina Saptanno. Zij werd in 1929 te Poerworedjo (Indonesië) geboren en verblijft sedert 1951 in ons land. Als naaister voorziet zij in haar onderhoud.

Hans Setjo, de verzoeker genoemd in artikel 2, onder 6, werd in 1928 te Modjokerto in Indonesië geboren. Zijn moeder is van Nederlandse origine. Adressant ontving Nederlands lager en middelbaar onderwijs. Sedert juli 1956 woont hij in ons land. Als passage-employé voorziet hij in zijn onderhoud. Verzoekers broer werd reeds genaturaliseerd tot Nederlander bij de wet van 22 december 1954, *Stb.* 597. Gelet op een en ander acht de ondergetekende termen aanwezig om adressant met afwijking van de wettelijke verblijfstermijn voor naturalisatie in aanmerking te doen brengen.

De verzoeker Johannes Stücken, genoemd in artikel 2, onder 7, werd in 1911 te Lebong Soelit (Indonesië) geboren. Van 1931 tot 1950 diende hij vrijwillig bij het K.N.I.L., laatstelijk als sergeant-majoor instructeur. Na de soevereiniteitsoverdracht opteerde verzoeker voor de Nederlandse nationaliteit. Hij werd in het bezit gesteld van een Nederlands paspoort, hetwelk hij echter in 1954 moest inleveren, aangezien inmiddels was gebleken, dat de uitgebrachte optie geen rechtsgevolg had. Hierna diende adressant een verzoek om naturalisatie in. Sedert 1957 woont hij met zijn gezin in ons land. Als fabrieksarbeider verdient hij het brood voor zich en de zijnen. De ondergetekende acht het billijk, dat ook deze verzoeker met afwijking van de bij de wet vereiste verblijfstermijn voor naturalisatie wordt voorgedragen.

In artikel 2, onder 8, wordt voorgedragen Victor Louis Verdooren. Deze verzoeker werd in 1935 te Djakarta (Indonesië) geboren en bezat oorspronkelijk de Nederlandse nationaliteit. Ten gevolge van de door zijn vader uitgebrachte optie voor het Indonesische staatsburgerschap verkreeg ook verzoeker de Indonesische nationaliteit. Adressant verblijft sedert april 1958 in ons land. Als fabrieksarbeider voorziet hij in zijn onderhoud.

Cherry Warnars, de verzoeker genoemd in artikel 2, onder 9, werd in 1937 te Djakarta (Indonesië) uit Nederlandse ouders geboren. Hij verloor zijn oorspronkelijke nationaliteit ten gevolge van de door zijn vader uitgebrachte optie voor het Indonesische staatsburgerschap. Verzoeker woont sedert 1955 in ons land. Hij volgt een opleiding aan een Hogere Technische School.

De verzoeker Lotharius Oscar Watupongoh, genoemd in artikel 2, onder 10, werd in 1892 te Paslaten (Indonesië) geboren. Van 1921 tot 1941 was hij als boekhouder bij de staatsspoorwegen in Nederlands-Indië werkzaam. In 1946 kwam hij met zijn gezin naar ons land. Na een driejarig verblijf in Nederland werd verzoeker op een tweejarig dienstverband naar zijn geboorteland uitgezonden, waar hij als comptabel ambtenaar werd te werk gesteld bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken van de deelstaat Oost-Indonesië. In 1951 keerde hij naar ons land terug. Inmiddels had adressant op 4 december 1950 een verzoek om naturalisatie tot Nederlander ingediend. Aangezien hem was gebleken dat hij hier te lande zijn pensioen niet kreeg uitbetaald, aanvaardde verzoeker in 1952 uit financiële noodzaak een werkkring bij de Indonesische legatie te Brussel. Na zijn ontslag in mei 1958 keerde hij in januari 1959 naar ons land terug. Verzoeker wordt ondersteund door leden van de kerkelijke gemeente waartoe hij behoort. Na naturalisatie wordt zijn pensioen hier te lande betaalbaar gesteld.

In artikel 2, onder 11, wordt voorgedragen de van oorsprong Nederlandse verzoekster Sonja Irene van Zijderveld. Zij werd in 1937 te Soerabaja (Indonesië) geboren. In december 1950 opteerde haar vader voor de Indonesische nationaliteit, in welke optie verzoekster was begrepen. Adressante verblijft sedert 1950 in ons land. Als leerling-verpleegster voorziet zij in haar onderhoud.

Met uitzondering wellicht van de verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 4, geldt ten aanzien van allen, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij omdat zij door de voorgestelde naturalisatie hun nationaliteit zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

Alle voorgedragenen van Duitse herkomst zijn in het bezit van een verblijfsvergunning.

De Minister van Justitie,
A. C. W. BEERMAN.